Укыту предметын үзләштерүнең планлаштырылган нәтиҗәләре.

Сыйныф: *7 “Б”*
Укытучы: *Чибинова Л.Р.*
Укыту планы буенча: *35сәг.*
Атнага: *1сәг.*

Программа түбәндәге документлар нигезендә төзелде:

1.Программа: Татарстан РеспубликасыМәгарифһәмфәнминистрлыгы. Урта (тулы) гомумибелембирүмәктәбендәрустеллебалаларга татар теленкоммуникатив технология нигезендәукытупрограммасы (1 — 11 нче сыйныфлар). Төзүче – авторлары: Р.З. Хәйдәрова, Р. Л. Малафеева, 2014 ел.

2.Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль бюджет гомумибелемучреждениясе “Аерым предметларны тирәнтен өйрәнүче Алексеевск 2 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе”нең төп гомуми белем бирү баскычында төп гомуми белем бирү программасы.
3.Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем учреждениясе “Аерым предметларны тирәнтен өйрәнүче Алексеевск 2 нче урта гомуми белем мәктәбе”нең 2018-2019нчы уку елына укыту планы (№2 педсовет протоколы, 31 август 2018 ел).

4.Дәреслек. Мотыгуллина Ә.Р., Ханнанов Р.Г., Гыйзәтуллина Э.Х., Татар әдәбияты, 7 класс. Казан “Мәгариф - Вакыт” нәшрияты 2014 ел.

Предмет нәтиҗәләре:

Тыңлапаңлау

- Төрле төрдәге тыңлап аңлау күнегүләрен үти белү;
- сүзләрне, җөмләләрнеаңлаптәрҗемәитәбелү; тәкъдимителгәнтекстнытыңлап, эчтәлеге буенча сорау бирә, сорауларга җавап бирә белү;
- **Диалогик**
- -сорау, җавап, килешү-килешмәү, шикләнүһәмбашкарепликаларныдөрескулланып, әңгәмәкору, сөйләшәбелү;
- -аралашуда катнаша, аны туктата һәм яңадан башлый белү;
- -ситуация буенча әңгәмә кора белү;
- -татар сөйләм этикеты үрнәкләреннән урынлы файдаланып әңгәмә кору, сөйләшә белү.

Монологиксөйләм

- программада тәкъдим ителгән темалар буенча тиешле эзлеклелектә текст төзи һәм аның эчтәлеген сөйли белү;
- конкрет ситуациягә үз карашыңны әйтә, төрле вакыйгалар, яңалыкларны хәбәр итә белү;

- өйрәнгән шигырьләрне яттан сәнгатьле сөйли белү.
- **Уку**
- -уку текстларын татар теленең әйтелеш нормаларын саклап, сәнгатьле һәм аңлап уку;
- -таныш булмаган сүзләрнең, төзелмәләрнең тәрҗемәсен сүзлектән таба белү.
- **Язу**
- өйрәнелгән темалар буенча актив куллануда булган сүзләрне дөрес яза белү;
- тәкъдим ителгән текстның эчтәлегенә нигезләнеп, аны үзгәртеп яки дәвам итеп яза белү.

Шәхси нәтиҗәләр:

- -шәхесара һәм мәдәниара аралашуда татар телен куллануга уңай караш булдыру;
- -әхлакый кагыйдәләрдә ориентлашу, аларны үтәүнең мәҗбүрилеген аңлау;
- -әдәби әсәрләрдәге төрле тормыш ситуацияләренә һәм геройларның гамәлләренә гомумкешелек нормаларыннан чыгып бәя бирү;
- -“Гаилә”,”туган ил”, “мәрхәмәтлелек”, “башкаларга карата түземлелелек” төшенчәләрен кабул итү, аларның кадерен белү;
- - ярдәмчелек,башка кешеләргә карата кайгыртучанлык хисләрен тәрбияләү

Метапредмет (регулятив, коммуникатив, танып белү) нәтиҗәләре:

- -уку хезмәтенә бәя бирү;
- -эш тәртибен аңлап , уку эшчәнлеген оештыра белү;
- -укытучының күрсәтмәләрен аңлап үти белү;
- -дәрескә кирәкле уку-язу әсбапларын әзерли белү, алар белән дөрес эш итә белү;
- -дәрестә эш урынын мөстәкыйль әзерли белү һәм тәртиптә тоту күнекмәләрен үстерү;
- -әңгәмәдәшеңнең фикерен тыңлый, аралаша белү күнекмәләрен формалаштыру;
- -парларда һәм күмәк эшли белү;
- -рәсем буенча җөмләләр, сораулар төзи белү.

I. Укыту предметының эчтәлеге

«Үрнәк программа»га кертелгән әдәби әсәрләр минимумы

1. Г.Тукай «Милли моңнар».
2. Г.Ибраһимов «Алмачуар» (хикәядән өзек) .
3. С.Хәким «Бакчачылар».
4. Һ.Такташ «Алсу».
5. Г.Кутуй «Сагыну».
6. М.Мәһдиев «Без — кырыкберенче ел балалары» (повестьтанөзек).
7. М.Галиев «Нигез» (повестьтанөзек) .

- әдәбиәсәрләрне, сүзләрендөресәйтеп, йөгерекуку;
- авторныңәйтергәтеләгәнфикеренаңлау, үзмөнәсәбәтенбелдерү, әсәрнеөлешләргәбүләһәмпланынтөзибелү;
- әдәби-теоретиктөшенчәләрнерусәдәбиятыбелемебеләнтәңгәлләштерү;
- татар әдәбиятыныңдөньякультурасындатотканурынынаңлау;
- авторларныңтормыш юлы һәмиҗатытурындакыскачакүзаллау;
- 10—12 татар, рус, чит ил язучы, шагыйрьләренеңисемнәренһәмаларязганәсәрләрнебелү;
- 4 – 5 сәнгатьәһелененңтормышы, иҗатытурындамәгълүматлыбулу;
- Казан һәм Татарстан төбәгендәгемәдәниятучаклары (музей, театр, концерт залы һ.б.), балаларматбугатытурындабелү;
- төрле халыкларның фольклор үрнәкләрен татар халыкавызиҗатыбеләнчагыштыру;
- 6 мәкаль, 6 әйтемнерусчаэквивалентларыбеләнистәкалдыру;
- төрле авторларның 3 – 4 шигыреняттансөйлибелү;
- сүзлекләр, энциклопедияләр, интернет-ресурсларданфайдаланып, үзенәкирәклематериалны табу;
- төрлетемаларга проект эшеяклау;
- әдәбиәсәрнетормышбеләнбәйләп, үз гамәлләренә бәя бирү.

Ятлауөчентәкъдимителәторганәсәрләр

Г.Тукайның “Милли моңнар” шигыреннән өзек.

Г.Кутуйның “Сагыну” нәсереннәнөзек.

М.Мәһдиевнең “Без – кырыкберенче ел балалары” повестеннанөзек.

Һ.Такташның “Алсу” поэмасыннанөзек.

Х.Туфанның “Агыла да болытагыла” шигыреннәнөзек.

III.Төп уку эшчәнлеге төрләре күрсәтелгән тематик планлаштыру

№	Дәрес темасы	Укучылар эшчәнлеге төрләре	Үткәрү вакыты	
1	Халык авыз иҗаты	Халык авыз иҗаты турында белү		
2	Йолалар. Йола фольклоры турында төшенчә. Йолаларның төрләре. Алар – халыкның рухи байлыгы, халыкны милләт итеп берләштерә торган асыл нигезләрнең берсе. Аларның көнкүреш һәм дини гореф-гадәтләр белән бәйләнеше, төрләре, үзенчәлекләре	Йола фольклоры турындатеориянебелү		
3	Гаилә йолалары. “Бәби туе” , йоласы турында белешмә. Үткәрү тәртибе.	Укучыларгахалкыбызныңта рихы турындабелембирү		
4	“Туй” йоласы. турында белешмә.Үткәрү тәртибе.	Халкыбызйолаларынакызы ксынуяту		
5	Бәетләр. Бәетләрнең лиро-эпик жанр булуы.	теоретик төшенчәләрнеүзләштерү		
6	“Сак – сок” бәете Кошларга әйләнгән ике бала язмышының фаҗигасе, бәетнең фантастик сюжетка корылган булуы.	халык авыз иҗатын тарих белән бәйләп өйрәтү		
7	“Туган ил исемнән китмәс”мөнәҗәтендә туган ил темасының бирелеше.	белгәннәрне кирәк ситуациядә искә төшереп куллана белү		
8	*Габдулла Тукайның “Милли моңнар*” шигыре Шагыйрь иҗаты турында белешмә. Шагыйрь һәм милләт язмышы мәсьәләсе	шагыйрь яшәгән чор турында тарихи белешмә бирү		
9	Фатих Әмирханның “Ай өстендә Зөһрә кыз” әсәренең татар халык әкиятләренә нигезләнүе. Яхшылык белән явызлык көрәше.	Язучының тормыш юлы һәм иҗаты турында белешмә бирү		
10	Әдәбиятта фольклоризм	әдәбиятта фольклоризм турында теоретик төшенчә формалаштыру		
11	Галимҗан Ибраһимов. Язучының тормыш юлы, иҗаты турында белешмә	Язучы яшәгән чорга бәя бирү		
12	*Галимҗан Ибраһимовның “Алмачуар” хикәясе*. Хайваннарга карата миһербанлылык хисләре тәрбияләү	Дәреслектә, эш дәфтәрләрендә биремнәр эшләп, геройларга бәяләмә бирү.		
13	Татар халкының милли	Милли сәнгать әсәрләре		

	киемнәре һәм бизәнү әйберләре. Түбәтәй (кәләпүш), калфак, читек, чулпы, беләзек, изү турында мәгълүмат.	турында төшенчә бирү		
14	Роберт Миңнуллинның “Килен төшкәндә” шигыре. Халкыбызның гореф-гадәтләрен белү, аларга мәхәббәт тәрбияләү	Шигъри әсәрне җиңел истә калдыру ысулларын бирү		
15	Рөстәм Яхин иҗаты. Композиторның тормыш юлы, иҗаты турында белешмә. Рөстәм Яхин – Татарстан Республикасының Дәүләт гимны авторы	Җыр сәнгате турында белешмә бирү		
16	Әдип Маликов. Шагыйрь турында белешмә. «Ил язмышы — ир язмышы” шигырендә ватанпәрвәрлек билгеләре чагылу. Шигырьдә оптимистик рух.	Бөек Ватан сугышында катнашкан әдипләр турында тарихи мәгълүмат бирү		
17	Сибгат Хәким иҗаты. “Бакчачылар” поэмасы	Укучыларга хезмәт тәрбиясе бирү		
18	Сибгат Хәкимнең “Бу кырлар, бу үзәннәрдә” шигыре Әсәрләрдә лиризм, сәнгатьчә гадилек һәм осталык, ватанпәрвәрлек хисләре чагылышы.	Туган җиргә мәхәббәт тәрбияләү		
19	Мөхәммәт Мәхдиев. “Без — кырык беренче ел балалары” повесте (өзек).	Бөек Ватан сугышы чоры турында тарихи белешмә бирү		
20	Нәҗип Думави иҗаты. “Беренче кар” шигыре.	1920-1930нчы еллар турында тарихи мәгълүмат бирү		
21	Һади Такташ.Тормыш юлы, иҗаты турында белешмә	Әдәбият теориясен өйрәнү		
22	Һади Такташның “Алсу” поэмасы	Әсәрнең эчтәлеге буенча әңгәмә кору		
23	Хәсән Туфанның Тормыш юлы, иҗаты турында белешмә “Агыла да болыт агыла”.	Репрессия еллары турында төшенчә бирү		
24	Хәсән Туфан “Тамчылар ни диләр?” шигыре	Репрессия еллары турында тарихи белешмә бирү		
25	Гурий Тавлинның “Кояш болытка кергәндә” әсәре	Әсәрдәге вакыйгалар һәм геройлар аша шәхес культы фаҗигасен ачу		
26	Аяз Гыйләҗевнең Тормыш юлы, иҗаты турында белешмә.	Тарихи вакыйгаларга нигезләнеп , әсәр геройлары яшәгән чорга характеристика бирү		
27	Илдар Юзеев иҗаты. “Ак	Әңгәмә кору		

	калфагым төшердем кулдан” драмасы.			
28	Фатих Хөсни.Тормыш юлы, иҗаты турында белешмә	Язучы яшәгән чор турында тарихи белешмә бирү		
29	Фатих Хөснинең “Сөйләнмәгән хикәя” әсәре. Тема. Идея	Бөек Ватан сугышы елларындагы балалар язмышы турында тарихи белешмә бирү		
30	Роза Хафизова иҗаты. “Әти кайткан көн” хикәясе	Укыганны гомумиләштерә, нәтиҗә ясый, иң мөһим мәгълүматны аерып ала белү		
31	Фәнис Яруллин иҗаты. “Ак төнбоек” хикәясе	Укыганны гомумиләштерә, нәтиҗә ясый, иң мөһим мәгълүматны аерып ала белү		
32	Рөстәм Гатауллинның “Биш икеле” хикәясе	Сөйләм телен үстерү		
33	Административ контроль эш			
34	Мөдәррис Әгъләмов. Шагыйрь турында белешмә	Сөйләм телен үстерү		
35	Йомгаклау дәресе.			